

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารระดับจังหวัด และผู้เกี่ยวข้อง ต่อการสรรหาข้าราชการครูของกระทรวงศึกษาธิการ วิธีดำเนินการวิจัยที่เสนอในบทนี้ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานของการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนผู้บริหารระดับจังหวัดและผู้เกี่ยวข้อง ต่อการสรรหาข้าราชการครู ของกระทรวงศึกษาธิการ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มผู้บริหารระดับจังหวัด และกลุ่มผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อการสรรหาข้าราชการครูของกระทรวงศึกษาธิการ

สมมติฐานการวิจัย

การสรรหาข้าราชการครูของกระทรวงศึกษาธิการตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มผู้บริหารระดับจังหวัด และกลุ่มผู้เกี่ยวข้อง แตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 29,981 คน จำแนกเป็น ผู้อำนวยการโรงเรียน 1,766 คน อาจารย์ใหญ่ 19,870 คน ครูใหญ่ 8,345 คน และผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 2,555 คน จำแนกเป็น

ผู้อำนวยการโรงเรียน 1,397 คน อาจารย์ใหญ่ 694 คน ครูใหญ่ 464 คน รวมทั้งสิ้น 32,536 คน

2. ผู้บริหารระดับจังหวัดสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สังกัดกรมสามัญศึกษาและสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด จำนวน 76 คน ศึกษาธิการจังหวัด จำนวน 75 คน และผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด จำนวน 76 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 227 คน

3. ผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ หัวหน้าฝ่ายการเจ้าหน้าที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด จำนวน 76 คน หัวหน้าฝ่ายการเจ้าหน้าที่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด จำนวน 75 คน และหัวหน้าฝ่ายการเจ้าหน้าที่สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด จำนวน 76 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 227 คน

รวมประชากร ทั้งสิ้น 32,990 คน

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดเป็น 3 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารโรงเรียน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของยามานะ (Yamane, 1973 : 1088) กำหนดความคลาดเคลื่อน 5 % ได้ตัวอย่างประชากรผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 395 คน จากประชากร จำนวน 29,981 คน จำแนกตามสัดส่วนของตำแหน่ง คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน 23 คน อาจารย์ใหญ่ 262 คน ครูใหญ่ 110 คน และ ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 346 คน จากประชากร 2,555 คน จำแนกตามสัดส่วนของตำแหน่ง คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 189 คน อาจารย์ใหญ่ 94 คน ครูใหญ่ 63 คน แล้วใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi - Stage Sampling) (ประคอง กรรณสูตร, 2535: 9) ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 แบ่งกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารโรงเรียน ตามสภาพภูมิศาสตร์ ออกเป็น 5 ภาค และกรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนที่ 2 แบ่งขนาดของจังหวัดในแต่ละภาคเป็น 3 ขนาดตามจำนวนประชากร ได้จังหวัดที่มีขนาดใหญ่ จำนวน 16 จังหวัด ขนาดกลาง จำนวน 29 จังหวัด ขนาดเล็ก จำนวน 30 จังหวัด และกรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนที่ 3 สุ่มเลือกจังหวัดตัวแทนในแต่ละภาคตามขนาดของจังหวัด ขนาดละ 1 จังหวัด ทั้ง 5 ภาค โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย ยกเว้นกรุงเทพมหานครที่ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

และกำหนดสัดส่วนของผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ ในแต่ละจังหวัดที่ได้รับการสุ่มเลือก

กลุ่มที่ 2 ผู้บริหารระดับจังหวัด ได้แก่ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษาธิการจังหวัด ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด ทุกจังหวัด สุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ยามานะ (Yamane, 1973 : 1088) จากจำนวนผู้บริหารระดับจังหวัด 227 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง ประชากรทั้งสิ้น 191 คน

กลุ่มที่ 3 ผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ หัวหน้าฝ่ายการเจ้าหน้าที่สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด หัวหน้าฝ่ายการเจ้าหน้าที่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และหัวหน้าฝ่ายการเจ้าหน้าที่ สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดทุกจังหวัด สุ่มตัวอย่างประชากรโดยใช้สูตรของยามานะ (Yamane, 1973 : 1088) จากผู้เกี่ยวข้อง 227 คน ได้กลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 191 คน

รวมกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย ทั้ง 3 กลุ่ม จำนวน 1,123 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารระดับจังหวัด และผู้เกี่ยวข้อง ที่มีต่อการสรรหาข้าราชการครู ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ ได้แก่ เพศ อายุราชการ วุฒิสูงสุด และตำแหน่งปัจจุบัน จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการสรรหาข้าราชการครู ของกระทรวงศึกษาธิการ 7 ด้าน ได้แก่ การมุ่งใจบุคคลเข้าสู่วิชาชีพครู คุณลักษณะครูที่พึงประสงค์ของสังคมไทย คุณสมบัติของข้าราชการครู การสอบแข่งขัน การคัดเลือก การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการและการพัฒนาข้าราชการครูบรรจุใหม่ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า และปลายเปิด จำนวน 89 ข้อ โดยมีเกณฑ์ให้ผู้ตอบแบบสอบถาม พิจารณา ดังนี้

ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการสรรหาข้าราชการครู ระดับ 0 หมายถึง ไม่เห็นด้วย
 ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการสรรหาข้าราชการครู ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด
 ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการสรรหาข้าราชการครู ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
 ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการสรรหาข้าราชการครู ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยมาก
 ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการสรรหาข้าราชการครู ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้ คือ

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสรรหาบุคคลและการสรรหาข้าราชการครูของกระทรวงศึกษาธิการจากเอกสารต่าง ๆ เช่น หนังสือ ตำรา รายงานการวิจัย และระเบียบกฎหมายหลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการในการสรรหาข้าราชการครูของกระทรวงศึกษาธิการ
2. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยและสร้างเครื่องมือโดยใช้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการสรรหาข้าราชการครู ของกระทรวงศึกษาธิการ 7 ด้าน ดังนี้
  - 2.1 การจูงใจบุคคลเข้าสู่วิชาชีพครู
  - 2.2 คุณลักษณะครูที่พึงประสงค์ของสังคมไทย
  - 2.3 คุณสมบัติของข้าราชการครู
  - 2.4 การสอบแข่งขัน
  - 2.5 การคัดเลือก
  - 2.6 การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ
  - 2.7 การพัฒนาข้าราชการครูบรรจุใหม่
3. กำหนดตัวบ่งชี้และประเด็นที่จะสอบถามตามกรอบแนวคิดที่กำหนด
4. เขียนข้อคำถามตามตัวบ่งชี้และประเด็นที่กำหนด
5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความตรงของเนื้อหาและการใช้ภาษา
6. ปรับปรุงเครื่องมือตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะ

7. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้วและผ่านการพิจารณาเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขในด้านเนื้อหา และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้โดยเลือกผู้เชี่ยวชาญจากนักวิชาการทางด้านบริหารงานบุคคลและ นักบริหารการศึกษา ที่มีประสบการณ์ทางด้านการบริหารงานบุคคล ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1. ดร. ณัฐนิภา คุปรัตน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. นายเถียม พูนเอี่ยม รองเลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

3. นายศักรินทร์ สุวรรณโรจน์ ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาระบบบริหารงานบุคคล สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู

4. นายโสภณ นุ่มทอง ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิเคราะห์ระบบบริหารงานบุคคล สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู

5. นายประเสริฐ จริยานุกุล หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ กระทรวงศึกษาธิการ

8. นำแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญมาพิจารณาปรับแก้ไขร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา

9. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 40 คน ผู้บริหารระดับจังหวัด จำนวน 10 คน และผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 10 คน ในประชากรที่ไม่ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร รวมทั้งสิ้น 60 คน

10. นำแบบสอบถามตอนที่ 2 ในส่วนที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่ามาหาค่าความเที่ยง โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/FW (Statistical Package for the Social Science for Windows) ใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1970 : 161) ได้ค่าของความเชื่อมั่น 0.9733

11. จากการพิจารณาความตรงตามเนื้อหาของอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ และจากการหาค่าความเที่ยง เมื่อนำมาพิจารณาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ทำให้มั่นใจได้ว่าเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีคุณภาพเหมาะสมและเชื่อถือได้

12. นำแบบสอบถามไปปรับปรุงแก้ไขข้อความและรูปแบบให้ดีขึ้น เพื่อนำไปใช้ในการวิจัย

13. นำแบบสอบถามส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างประชากรในการวิจัย เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อขอความร่วมมือในการวิจัยจาก ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ อธิบดีกรมสามัญศึกษา และเลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในฐานะต้นสังกัดของผู้ตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม พร้อมทั้งหนังสือขอความร่วมมือของผู้วิจัย โดยขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามโดยตรงจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษาธิการจังหวัด ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด หัวหน้าฝ่ายการเจ้าหน้าที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด หัวหน้าฝ่ายการเจ้าหน้าที่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด หัวหน้าฝ่ายการเจ้าหน้าที่สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ตั้งแต่วันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541

3. รับแบบสอบถามกลับคืนภายในวันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2541 รวมระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 47 วัน และดำเนินการพิจารณาตรวจสอบและคัดเลือกแบบสอบถามที่ถูกต้องสมบูรณ์ เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

รายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป และได้รับแบบสอบถามคืนปรากฏตาม ตารางที่ 1

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่จัดส่งและได้รับคืน

กลุ่มตัวอย่าง	จัดส่ง	ได้รับคืนและสมบูรณ์	
		จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารโรงเรียน	741	694	93.66
1. สังกัดกรมสามัญศึกษา	346	330	95.38
2. สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ	395	364	92.15
กลุ่มที่ 2 ผู้บริหารระดับจังหวัด	191	172	90.05
1. ผู้อำนวยการการประถมศึกษา จังหวัด	64	58	90.63
2. ศึกษาธิการจังหวัด	63	55	87.63
3. ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด	64	55	92.19
กลุ่มที่ 3 ผู้เกี่ยวข้อง	191	170	89.01
1. หัวหน้าฝ่ายการเจ้าหน้าที่ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	64	57	89.06
2. หัวหน้าฝ่ายการเจ้าหน้าที่ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด	63	57	90.48
3. หัวหน้าฝ่ายการเจ้าหน้าที่ สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด	64	56	87.50
รวม	1,123	1,036	92.25

จากตารางที่ 1 พบว่า แบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างประชากร จำนวน 1,123 ฉบับ ได้รับคืน 1,036 ฉบับ และเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 1,036 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.25

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นัดแนะแต่ละกลุ่มมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติเพื่อให้ได้มาซึ่งค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารระดับจังหวัด และผู้เกี่ยวข้อง ที่มีต่อการสรรหาข้าราชการครู ของกระทรวงศึกษาธิการ การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/FW (Statistical Package for the Social Science for Windows) โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ เสนอเป็นตารางประกอบความเรียง
2. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารระดับจังหวัด และผู้เกี่ยวข้อง ที่มีต่อการสรรหาข้าราชการครู ของกระทรวงศึกษาธิการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์เนื้อหาของรายชื่อและรายคำ เสนอเป็นตารางประกอบความเรียง
3. การเปรียบเทียบของค่าเฉลี่ยคะแนนระดับความคิดเห็นระหว่าง ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารระดับจังหวัด และ ผู้เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการสรรหาข้าราชการครู โดยใช้การทดสอบค่า F - test นำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง
4. ทดสอบความแปรปรวนของคะแนนเกี่ยวกับการสรรหาข้าราชการครูของกระทรวงศึกษาธิการตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารระดับจังหวัด และผู้เกี่ยวข้อง โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว
5. ทดสอบความแตกต่างของตัวกลางเลขคณิตรายคู่ โดยวิธีของเซฟเฟ่ นำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

เกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์

- คะแนนเฉลี่ย 0.00 - 0.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ ไม่เห็นด้วย
- คะแนนเฉลี่ย 0.51 - 1.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยน้อยที่สุด
- คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ เห็นด้วยน้อย
- คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ เห็นด้วยมาก
- คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.00 หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมากที่สุด